

Senin Köylerin

Cesare
Pavese

CESARE PAVESE
SENİN
KÖYLERİN

Can Modern

Senin Köylerin, Cesare Pavese
İtalyanca aslından çeviren: Egemen Berköz
Paesi tuoi

© 1998, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1998

5. basım: Mayıs 2021, İstanbul

Bu kitabın 5. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Editör: Nükhet Polat

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-3230-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750732300

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

CESARE PAVESE
SENİN
KÖYLERİN

ROMAN

İtalyanca aslından çeviren

Egemen Berköz

♥can

Cesare Pavese'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Tepedeki Ev, 1995

Leuko ile Söyleşiler, 1996

Yoldaş, 1996

Ay ve Şenlik Ateşleri, 1997

Güzel Yaz, 1998

Yalnız Kadınlar Arasında, 1998

Ağustosta Tatil, 1999

Tepelerdeki Şeytan, 2000

Yaşama Uğraşı, 2000

Geceleri, Sokaklarda, 2015

CESARE PAVESE, 9 Eylül 1908'de Torino yakınlarında, Santo Stefano Belbo köyünde doğdu. Yaz aylarını köydeki çiftliklerinde geçirdiği için köy ve çevresindeki kırlar, tepeler Cesare Pavese'nin ilk şiirlerine ve olgunluk döneminin en başarılı romanı olan *Ay ve Şenlik Ateşleri*'ne esin kaynağı oldu. Torino Üniversitesi'nde edebiyat okudu. İngiliz ve Amerikan edebiyatıyla yakından ilgilendi. 1933'te kurulan Einaudi Yayınevi'nde görev aldı, antifaşist çalışmaları yüzünden 1935'te tutuklandı, bir yıl hapis yattı. 1950'de yazarlık hayatının doruğuna ulaştı ama özel hayatında yalnız ve sorunlu. 1950'de *Güzel Yaz (Tepelerdeki Şeytan, Yalnız Kadınlar Arasında ve Güzel Yaz'ın bir arada yayımlandığı kitap)* adlı kitabına verilen Strega Ödülü'nü aldıktan sonra Torino'da bütün özel kâğıtlarını yok etti ve bir otel odasında uyku hapı alarak yaşamına son verdi.

EGEMEN BERKÖZ, 1941'de Karadeniz Ereğlisi'nde doğdu. 1963'te Ankara Üniversitesi, DTCF, İtalyan Filolojisi Bölümü'nü bitirdi. Arkin Yayınevi'nin çıkardığı *Cumhuriyet Ansiklopedisi*'nde (1968-1970), ardından 27 yıl reklam sektöründe çalıştı. *Cumhuriyet* gazetesi için "Dünya Klasikleri Dizisi"ni hazırladı (1998-2001), gazetenin kültür sayfasını yönetti (2001-2009), şimdi Cumhuriyet Kitapları'nda editör. Michelangelo Antonioni, Carlo Collodi, Rudyard Kipling, Federico Fellini, Tonino Guerra, Cesare Pavese, Salvatore Quasimodo, Dario Fo, Franca Rame, Eugenio Montale, Cesare Pavese, Luigi Pirandello gibi yazarların yapıtlarını dilimize kazandırdı.

Daha kapıda işletmeye başladı beni. Buradan ilk çıkışım olmadığını ve onun gibi bir erkeğin bunu da yaşaması gerektiğini söylemişim ona, o da sanki çayırda baş başa bir kadınla bir erkekmişiz gibi anlamlı anlamlı gülmeye başlıyor ve çıkını koltuğunun altına sıkıştırıp, “Babam olmayacaktı ki...” diyor. Gülmeden duramayacağına biliyordum, çünkü onun gibi bir budala bir saçmalık yapmadan çıkmazdı içerden; ama kötülük dolu bir gülüştü bu; hani lafı bir yere getirmek için gülünür ya, öyle. “Babanla piliç yersin bu akşam,” diyorum yola bakarak. “İçerden ilk çıkışta evde insanı bir karşılarlar ki, düğün şenliği!” Hızla geçen dondurmacı arabası biz iki yayayı sanki çığneyecekmiş gibi hemen arkamdan, bana yapışık gibi yürüyordu. Hiçbir caddede karşıdan karşıya geçmediği belliydi ya da beni işletmeye başlamıştı bile. Anımsıyorum, ne ben ne de o dönüp tutukevine bakmıştık. Bulvarın sık ağaçlarını görmek insanı etkiliyordu, hava da çok sıcaktı, sımsıkı bağlı boyunbağım yüzünden terleyip duruyordum. İçersi gibi sıcaktı; bir köşeyi dönüp tam güneşin altına çıktık.

“İn cin top oynuyor bu caddelerde,” dediğini duyuyorum, evindeymiş gibi sakın konuşuyor. Rahatlamış görünüyordu şimdi, boynunda kırmızı mendili, çıkını ve kaba

poturuyla, iki öküz gibi nereye gittiğimizi bilmeden yürüdüğümüzün farkında bile değildi. Bu budala köylüler, bütün dünyayı gezmiş, görmüş geçirmiş de olsa bir sabah sokağa çıktığında şaşırıp kalan, ne yapacağını bilemeyen bir adamı anlayamazlar. İnsan böyle olabilir; her ne kadar çıkacağı günü bekliyor olsa da, onu salıverdıklarında bir türlü bu dünyadan biri gibi duyumsayamaz kendini ve evden kaçmış biri gibi vurur kendini sokaklara.

“Hiç olmazsa gölgeden yürüyelim, parayla değil ya,” diyerek kaldırıma çekiyorum onu.

Geliyor ve yakınmaya başlıyor yine. O günlerin birinde brandaya uzanmışken söylediklerini yineliyor. Babasının o mevsim kol gücüne gereksinmesi varmış da, jandarmalara, oğlunu elinden almak için hasat sonunu beklemelerini haykırmış da, kent tutukevinin parmaklıklarının altında durup ona tehditler yağdırmış da, yanan evin sahiplerine zarar ziyan davası açmaya kalkışmış da.

“Baban kaç yaşında?” diyorum.

“Altmışının üstünde.”

“Altmışının üstünde böyle çetin ceviz ha?”

Yeniden gülmeye başladı Talino, suç ortağımız gibi. Yakınıyor, gülüyor ve bu arada bütün kaldırımını kapatıyordu. İnsanlar geçmeye başlamıştı, ona çarpıyorlardı, çünkü meydanda tek başınaymış gibi yürüyordu. Doğru şehrin merkezine gidiyorduk, götürən kimdi bilmiyorum: O benimle geliyordu; ben ona bakıyor, yürümesine karışmıyor ve onunla gidiyordum. Beni kimsenin tanımayacağı bir yer arıyordum, bir kahve içip düşünmek için.

Öğle çoktan geçmişti ve onu sadece istasyonun bahçesine oturtmuştum. Elinde yol kâğıdı vardı, dönüp ne zamana kadar geçerli olduğunu sordu.

“Köye dönmem,” diyor. “Babam öldürür beni.” Olanca iriyarılığıyla, hâlâ gardiyanın karşısındaymış gibi ko-

nuşuyordu. Boynunun terini kuruladı sonra. “Daha öfkelerini alamadı babam, üstelik ekini kaldırmak için bir başkasına gündelik ödemek zorunda kaldı. Babam adaletten daha kötüdür.”

“Seni bıraktılar ya. Hâlâ hoşnut değil mi?”

“O başka. Tutuklanan kendi de olsaydı yine de birinden çıkarırdı öfkelerini.”

Baktım gitmiyor, bir sigara çıkardım. Nasıl olsa o içmiyordu. Kâğıdı katladı, gömlek cebine koydu ve çeşmeye baktı.

Benim karnım acıkmıştı. “Evine dön, Talino,” diyorum. “Ben de bu kaldırımlardan kurtulmak isterdim. Sen ne yapabilirsin burada, kimseyi de tanımıyorsun!”

İçerden çıkarken yaptığı gibi tek gözüyle baktı bana. Öfkeleniyordum artık. Uygur insanların arasında ne yapacağını sanıyorsun, budala, demek istiyordum, ahırına dön. Seninle, senin gibi konuşmasını bile bilmeyen biriyle bir ay hücrede kalmak yetmez mi?

Ama bunların hiçbirini söylemedim ve ben de çeşmeye bakmaya başladım.

Ağaçların altı bile sıcaktı. Bomboştu bahçe. Bu saatte bebek bakıcıları arabalarını sürerek eve koşar, herkes yemekte olurdu.

“Madem geldim bir kez,” diyordu, “Torino’yu görmek istiyorum.”

“İşsizim ve bu akşam nerede yatacağımı bile bilmiyorum, haberin var mı?” diye haykırdım suratına. Tepemin attığının farkında bile değildi ya da en azından farkında değil gibi yaptı, babasının yanında alışmış olmalıydı. Bundan da görüldüğü kadar budala olmadığı anlaşılıyordu. Bana gerçeği söylettikten sonra baklayı ağzından çıkardı.

“Kâğıda göre dört gün vaktim var. Ekin nasıl olsa biçilmiştir. Harmana yetişsek yeter. Burada biraz kalmak

istiyorum. Bir daha kim bilir ne zaman kaçabilirim Monticello'dan.”

Ne yapacağını tasarlamıştı bile. “Yetişsek,” demişti. Yan yan baktım ona.

“Baban seni öldürmek istemiyor mu?” dedim sonra, tane tane.

“Seninle dönersem iş değişir. Harman makinesinde çalışıp bize yardım edebilirsin. Sen de çetin cevizin birisin, az konuşuyorsun. Babamla anlaşırsın. Burada durumunun kötü olduğunu kendin söyledin.”

Yanlış bir şey yapmamak için susuyordum: Çok bile konuşmuştum. Hücredeyken, moralini düzeltmek için Torino'nun benim için tehlikeli bir yer olduğunu, adaletin elinden kurtulsam bile öç almak için bekleyenler olduğunu söylemiştim. Bir kedi gibi kapıya sürtündüğü, her sabah dayak yemiş gibi uyandığı günlerdi. O zamanlar anlattıklarını dinleyince insan yananın onun evi olduğunu sanabilirdi.

Şimdi o hileci bakışıyla bakıyordu bana ve bir an ne tramvayların sesi duyuldu ne sokağın; yalnızca bir tülumba gibi fısılayan çeşmenin sesi iştiliyordu.

Ne evet ne de hayır deyip lokantaya götürdüm onu. Yediğimizin parasını ödemek bana düşüyordu. Gardiyandan son birkaç kuruşumu aldığımı görmüştü. O ise başına bir şey gelmemesi için meteliksiz teslim olmuştu.

Yemeğin sonunda onun hakkında daha çok şey biliyordum. Adaletle başım hâlâ dertteyse söyletmek ve onunla gitmemin işime gelip gelmeyeceğini anlamak için lafa boğuyordu beni. Bense köye özellikle başı dertte ve şehirli birini götürmek için niçin bu kadar yanıp tutuştuğunu öğrenmek istiyordum. İkimiz de epey uğraştık. Sonunda dostumuz, bir bisikletliyi ezdiği için başı derde girmiş, işinin ehli bir makine ustası olduğumu öğrenebildi sadece: bense onun yalnızca bir makine ustası arama-

dığını öğrenmişim. Belki de kendisinden daha budala babasını hoşnut etmek istiyor da olabilirdi gerçekten.

Yangın çıkarmaktan yargılanma tehlikesi yetmedi mi diye soruyorum. “Ne diye bulguru pirince karıyorsun?” diyorum sonra. “Başkasının yaktığı bir samanlık yüzünden içeri giren biri kendisine yaklaşanlara karşı dikkatli olmalı.”

“Ama suçsuz olduğun için salıvermediler mi seni?” diye soruyor o öküz gözleriyle.

Bunun üzerine lokantada olmayan birini görmem gerektiğini söyledim; bardağını dipledirdi, çıkını aldı. Beni orada beklemesini söyleme zahmetine değmezdi, inanmazdı çünkü. Ama onu peşimde gezdirmeyi de hiç canım istemiyordu. “Talino,” diyorum, “henüz karar veremedim. Sen istasyona gidip trene bin. Ben durumları bir göreyim. Bakarsın birkaç gün sonra Monticello’ya düşüvermişim, bundan kolay ne olabilir?” Beş parası yoktu ve kabul etmek zorundaydı.

“Güvenmiyorum,” diyor emin bir ifadeyle. “Birlikte gitmemiz gerek. Bir kez Torino’da kalırsan seni artık kimse götüremez oradan. İyisi mi hemen yola çıkalım. Akşama mandırada yatarsın.”

Köyden gelen biri sarhoşlara benzer. Dilediğini yapmasına izin vermek budalalık olur. Onu kapıda bırakıvermek ve yemeğe verdiğim birkaç kuruşa hoşça kal demek istiyordum.

“Kızları görme fırsatı başka bir zaman da çıkar elbet,” diyor.

İnsanı adeta kırbaçlayan güneşin altında duruyorduk. Başında o koca şapkası, yüzünde altı günlük sakal. Bu suratla mı kızları görmek istiyordu?

“Bak,” diyorum, “istediğin kızlarsa seni tam yerine götürür, eğlenmen için para da veririm. Şu işi düşünmek istiyorum yalnızca. Şu durumda bile bana dokuz elliye mal oluyorsun, yani geleceğime emin olabilirsiniz.”

Hayatı boyunca yalnız yaşayan Cesare Pavese, 1950 yılı Ağustos'unda, Torino'da bir otel odasında intihar ettiği zaman, sevenleri onun eski bir şiirinde tasarladığı ölümü bulduğunu düşünmüşlerdi: "Yataktan kalkmak gerekme-yecek / Yalnız şafak girecek bomboş odaya."

Pavese'nin ilk romanı olan *Senin Köylerin*, 1941 yılında bastırılmaz edebiyat dünyasının dikkatini üzerine çekmişti. Topladığı övgülerin yanı sıra ağır eleştirilere de maruz kalan roman, bugün İtalyan "yeni gerçekçiliği"nin ilk örneklerinden biri kabul ediliyor.

Cesare Pavese, Kuzey İtalya kırsalını anlattığı *Senin Köylerin*'de, elindeki malzemeyi ne kadar iyi tanıdığını, roman-daki kişileri ve köyleri kaleminden önce yüreğiyle yoğurduğunu okuyucuya hissettiriyor. *Senin Köylerin*, insanın derinliklerini dile getiren, eşsiz bir roman.

